

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

SCRISORI DE INCURAJARE PENTRU REDACȚIA LUCAFĂRUL

Iubite Domnule și Frate!

Mi-ai făcut onoarea să-mi ceri în numele colegilor D-tale părerea privitoare la întreprinderea literară, ce ați pornit prin scoaterea revistei „*Lucaféru*”, ca organ de publicitate al tinerimei noastre de la școlile mai nalte. Cu plăcere vin a mă achita, căci aprob și salut cu bucurie această mișcare. Ea ne prezintă tinerimea pe un teren, unde toți Românii trebuie să o încurajeze și să-i dea sprijinul, deoarece terenul acesta e al culturii naționale.

Dar bucuria mea are și un motiv personal. Mișcarea aceasta pornește tocmai din locul acela, unde am petrecut anii cei mai frumoși ai tinereții mele, de unde mi-am adus inspirațiunile unei vieți întregi. Ea este pusă la cale de tinerii de la Universitatea, unde mi-am făcut și eu studiile, de membrii Societății literare „*Petru Maior*”, la al cărui leagăn am asistat, al cărui membru și președinte am avut onoarea să fiu timp de mai ani. Este dar foarte naturală simpatia, cu care petrec această acțiune a generațiunii urmașe.

Văzându-o, par'că întineresc resimt entuziasmul generațiunii mele, care a înființat Societatea „*Petru Maior*”, care a scos la lumină prima foaie electrică românească și care a stăruit atât de mult pentru întemeierea catedrei de limbă literatură română la Universitatea din Budapesta. Doresc din inimă, ca lucrarea începută de un grup de tineri să devină a întregii tinerimi de protutindenii, toți să-și dea concursul comunicându-i inspirațiunile lirei și ale prosei, lucrările seninătății calme, discutând chestiuni, cari agită viața noastră națională-culturală, tot ce simte sufletul lor în avântul spre un ideal măret, ca astfel să avem o oglindă, care să ne reflecteze toate ideile ce frământă inima și mintea generațiunii noastre mai noi.

Oradea Mărare, 11 Iulie 1902. Salutări cordiale. Iosif Vulcan

REDACTIONAL¹.

Nainte de apariția primului nostru număr, câteva scrisori, ce ne-au sosit la redacție, ne-au umplut sufletul de încredere. Sunt scrisori de ale prietinelor noștri, cari azi fac parte din viața publică, fără a-și uita cu desăvârșire de foloșii colegi și câteva dela bărbalții noștri, trecuți în primul plan al enter intelectuale. Ilustrul domn Dr. Alesandru Mocsonyi de Foen, sprijinitorul a tot ce aparține vieții noastre intelectuale și culturale, a adresat colaboratorului nostru, dl Ioan Lăpédatu o frumoasă scrisoare de încurajare. Regretăm mult, că ne-a sosit tocmai când materialul revistei era deja cules, făcând astfel imposibilă o estindere asupra importantei deosebite, ce o are ea pentru tinerimea noastră universitară ! O publicăm cu cea mai mare plăcere în întregime. Bi rch is, 19/VI. n. 1902. Domnule Lăpédatu ! Am primit înștiințarea D-tale, cum-că D-le Voastre cati-va profesori tineri și studenți universitari voitti a eda o foaie beletristică și cereti și de la mine un cuvânt asupra întreprinderii r-lor Voastre. Ei bine, cuvântul acesta nu poate fi, decât un cuvânt de felicitare și încurajare. Fie *Lucaféru* pentru tinerimea noastră steaua aurore, a muncii rodnice pre terenul literar și fructele ei un seceris bogat. În aceasta dorință sum al D-tale stimător Ales. Mocsonyi." Savantul profesor universitar din București D-1 .N. Iorga, ne va ierta indiscreția, dacă din frumoasa d-sale scrisoare, vom lăsa să urmeze câteva sîre și la acest loc : La D-Voastră preocupatiile estetice. nu trebuie să joace rolul de că- petenie și nu sunteți în așa împrejurări, încât să ve' consacrați artel' pure. Sunteți în luptă și trebuie să vé luptați. Mai mult decât noi, trebuie să vé îndreptați toate puterile, pentru a ve cunoaște cât mai bine și a întări astfel constiința națională, de care atârna totul. noaué ne-ar plăcea mai mult să ne spuneti despre D-Voastră. Pu- fini ve cunoaște aict mat bin4or, bine de tot nu ve cunoașe niment. Asupra Românimii înstrăinate prin altă viață de stat, vorbiti-ne ! Tipări și poezii populare, povesti, amintiri. Nu imitajii, fiind-cd nu aduce nîd un folos, nu ve lăsați ispititi de lucrurile, ce ati cetit la alții. Scrieți dela D-Uoastră din fard și din sufletul românesc de »acolo. Ne ierte d-1 Iorga dacă nu ne-am tinut de scrisorile d-sale și am dat publicității câteva pasaje din ele. Erau prea frumoase prea adevărate, ca să nu le cetiască tinerimea întregă ! Până acum ne-au promis concursul d-nii : Aurel Ciato (Clus), Candin David (Bucium), Dr. E. Dăian, Elena din Ardeal (Blas), Octavian Prie (Sécădate), L. Rus, (București). Cereți scuze prietinelor noștri, al căror răspuns ne-a sosit după punerea numărului sub pressă : că nu le-am putut anunța colaborarea în nrul acesta ; le vom anunța-o în nrul proxim.

¹ Nr.1/1 Iulie 1902

Bustul lui Eminescu²

În colțul de mieznoapte al Molovei, în satul Dumbrăveni, mai dăunăzi a fost prea frumoasă s., „Ărbătoare. La marginea satului, pe movia românească a scobitorului de via domnească, Leon Ghika, sub umbra pletovilor mesteceni din fata curtii, s'a desvilit bustul lui Mihail Eminescu, al poetului, care mai mult, ca ceilalți poeți ai noștri, ne-a cunoscut și iubit pe toți: „De la Nistru pân' la Tisa."

El vi-a scris poeziile pentru întreg neamul românesc adăpostit pe sub poalele Carpaților, vorbindu-ne, într-o limbă dulce, despre păsurile și idealurile noastre naționale. El ne-a propovedit dragostea de neam și luptă. De aceea el, mai mult ca ceilalți, e poetul nostru al tuturor, căruia ne închinăm ca unui *sfânt proroc național*. Și desigur, dacă serbarea de la Dumbrăveni, n'ar fi avut loc pe-o moșie privată, ar fi avut prilej mai mulți Români, să-și manifesteze dragostea, ce-o au pentru cel mai mare poet al neamului lor.

Pe piatra bustului e data nașterii și morții : 15 ianuarie 1850 - 15 iunie 1889.

Și versurile :

Ne'nteles rămâne gândul
Cel străbate cânturile,
Zboară veșnic, îngânându-l
Valurile, vînturile."

Cu această ocazie sub conducerea artistului nostru bănățean, Liviu Tempea, corul de plugari a cântat mai multe poezii de-ale lui Eminescu: „Rugămu-ne 'ndurărilor" și „La Arme," aceasta din urmă a stârnit un entuziasm nesfârșit.

Tot cu această ocazie s'a cântat și următoarea poezie a poetului nostru ardelean, Șt. O. Josif:

Lui M. Eminescu.

Luceafăr falnic între genii,
Ce neamul nostru i-a avut,
Mai recunoști tu Dumbrăvenii,
Pământul sfînt ce te-a născut?

În colțu-acesta de lumină,
Pe valea mândrului Siret,
Copilăria ta senină
Urzit-a visurl de poet.

Dar soartea te-a gonit departe
Din raiul MO de pe pămînt,
Și valul astei lumi deșarte
Te-a năpădit și te-a înfrînt.

În chinuri trupul tău, sărmanul,
S'a mistuit pan'ce s'a stins,
Dar ca Isus Nazarineanul
Prin moarte moartea ai invins !

Și iată astăzi Dumbrăvenii
Te-au regăsit, cum te-au pierdut.
O! geniu falnic între genii
De-apururi falnic renăscut

Cînd ne va fi dat să prăznuim desvelirea falnicei statui a marelui poet ridicat în inima pămîntului românesc?

² Luceafărul nr.4/15 august 1902, p. 64 (Șef-Redactor: Alexandru Ciura, editor responsabil Aurel Paul Bănuțiu)

Cetatea Cavalerilor

2023 – anul Iuliu Maniu!

Nr.11 (38)/NOIEMBRIE 2023